

Từ La Vang Đến Las Vegas

La Vang - Las Vegas: hai địa danh, hai thánh địa quy tụ bao tín hữu nước Việt. Tôi có dịp hành hương ở La Vang vào Đại hội Thánh Mẫu kỷ niệm 160 Đức Mẹ hiện ra tại La Vang (1786-1958) do Đức Hồng Y Pietro Agagianian, Tổng trưởng Thánh bộ Truyền giáo cử hành vào năm 1959.

Năm 1959, con đường từ Huế dẫn đến La Vang là hương lộ hẹp, khúc khuỷu. Theo sử liệu của Tòa Tổng Giám Mục Huế, ngày 17-8-1798, vua Cảnh Thịnh ra chiếu chỉ cấm đạo. Một số giáo dân lánh nạn ở Cổ Vưu, cách cố đô Huế 58 cây số về phía bắc. Một hôm Đức Mẹ bồng Chúa Hài nhi hiện ra trước con cái lánh nạn, phán bảo rằng: “Mẹ đã nhậm lời các con kêu xin. Từ nay, ai chạy đến cùng Mẹ ở chốn này, Mẹ sẽ ra tay cứu vớt.”

Lộ Đức có suối nước trong, Fatima có cây sồi bóng mát. La Vang có cây xanh. Có người cho rằng La Vang là do chữ Lá Vàng (lá của cây vàng). Thực vật chỉ có cây vàng anh (saraca dives) mà không có cây vàng. Chúng tôi mạo muội đưa ra một giả thuyết khác.

La Vang ngày nay thuộc huyện Hải Lăng, tỉnh Quảng Trị. Từ cố đô Huế, hành hương xuôi theo quốc lộ 1A rồi qua tỉnh lộ 8. Năm 1306, vua Chăm dâng châu Ô và châu Lý cho vua Trần Anh Tông, xin cưới công chúa Huyền Trân. Năm 1309, nhà vua đổi tên châu Rí là Hóa Châu (化州) có nghĩa là vùng núi cao sông dài đã được khai hóa. Địa danh La Vang có thể là một địa danh gốc Chăm. Người Chăm có cùng ngôn ngữ với người Indonesia. Theo tiếng Indonesia, “Vang” có nghĩa là “Lá”, “La Vang”: “Ông Lá”. Tên gọi này có thể phát sinh từ phong tục thờ cây cối (culte des arbres), theo công trình nghiên cứu của linh mục Léopole-Michel Cadière (1869-1955).

Năm 1886, Đức Cha Caspar Lộc tái thiết thánh đường La Vang. Năm 1972, thánh đường La Vang bị tàn phá, chỉ còn lại tháp chuông. Từ 2002, Tòa Tổng Giám mục Huế tái thiết giáo đường Thánh Thể, công trường Mãn Côi và ba cây đa. Ba cây đa gợi lại nhắc văn hóa nước ta : Tam Đa (三多) : Phúc (福), Lộc (祿), Thọ (壽) ; đồng thời nhắc nhở Tám Mối Phúc Thật (Mt 5,1-12). Trước đây, thánh tượng Đức

Thánh tượng Đức Mẹ Toàn Thắng (Notre Dame des Victoires)

Mẹ Toàn Thắng là biểu tượng của Đức Mẹ La Vang, ngày nay được thay bằng thánh tượng Đức Mẹ La Vang.

Từ 1864, các giáo dân Cổ Vưu tấp nập hành hương tại La Vang. Các cuộc hành hương dần dần được mở rộng từ cấp địa phương đến toàn quốc. Năm sau (2011) sẽ là Đại hội La Vang lần thứ XXIX.

Đức cố Hồng Y Phanxicô Xavier Nguyễn Văn Thuận đã ban những lời di huấn vàng ngọc về Đức Mẹ La Vang như sau :

“Kỷ niệm 200 năm Đức Mẹ hiện ra tại La Vang là một biến cố lịch sử quan trọng đối với Giáo Hội và Dân tộc Việt Nam. Sự kiện này đã được Tòa Thánh công nhận, năm 1961 Nhà thờ La Vang đã được nâng lên bậc Vương cung Thánh đường; La Vang trở thành Trung tâm Thánh Mẫu toàn quốc.

Gợi lại biến cố lịch sử về Đức Mẹ hiện ra, là để tiếp nhận một sứ điệp quan trọng cho Giáo Hội và Dân tộc Việt Nam. Nếu ta chỉ mừng kỷ niệm ấy với một cuộc Đại hội thì dù đông đảo, tốt đẹp mấy cũng chưa đủ. Chúng ta phải đào sâu, suy niệm và thực hiện sứ điệp ấy mới đúng ý Đức Mẹ và lúc ấy sứ điệp Đức Mẹ La Vang mới thực sự là một mùa xuân mới cho Giáo hội và Đất nước Việt Nam.

Dựa vào những dữ kiện được rao truyền về Đức Mẹ đã hiện ra cách đây 200 năm tại vùng rừng núi hẻo lánh La Vang, nơi ẩn lánh của những người Công giáo Việt Nam đang “chịu khổ nạn vì đạo Ngay”.

“Dựa vào những lời kinh của ông bà ta ngày xưa cầu nguyện cùng Đức Mẹ La Vang, và cách ông bà ta hiểu biết và sống sứ điệp ấy để mời gọi người Việt Nam Công giáo hôm nay tích cực thánh hoá bản thân, phục vụ Xã hội và Giáo hội.” † *DHY Phanxicô Nguyễn Văn Thuận*

Chúng tôi từng được chứng kiến mảnh đất hoang sơ, sau này trở thành Đền Thánh Đức Mẹ La Vang Las Vegas. Năm 2001, Cha Giám đốc Giuse Nguyễn Đức Trọng và Nhà báo kỳ cựu Giuse Phan Văn Sỹ giới thiệu với chúng tôi một nền nhà, biểu tượng của một Sin City. Theo trang web của Giáo phận Las Vegas, Đền Thánh được khánh thành năm 2003, từ đó trở thành một địa điểm hành hương quen thuộc của các giáo hữu người Việt tại miền đông nước Mỹ.

Đền Thánh Đức Mẹ La Vang tại Las Vegas là Đền Thánh Đức Mẹ La Vang thứ hai trên lãnh thổ Hoa Kỳ, sau Đền Thánh Đức Mẹ La Vang ở New Orleans (Louisiana) ở miền Tây Nam, không kể các Giáo xứ Đức Mẹ La Vang ở Albuquerque (New Mexico), Portland (Oregon) và thủ đô Washington.

Đền Thánh Đức Mẹ La Vang có một ý nghĩa đặc biệt. Ngày 13-5-1917, Đức Mẹ hiện ra tại Fatima kêu gọi loài người ăn năn sám hối, cải thiện cuộc sống. 69 năm sau ngày Đức Mẹ hiện ra tại La Vang (1786), địa danh Las Vegas ra đời vào năm 1855. Las Vegas, tiếng Tây Ban Nha, có nghĩa là đồng cỏ. Vào năm 1857, người Mormon bỏ vùng đất này, quân đội Mỹ thiết lập doanh trại Baker. Nhờ có nhiều nguồn nước ngầm, Las Vegas trở thành trạm trung chuyển giữa Los Angeles và Albuquerque. Thành phố Las Vegas được thành lập ngày 15-5-1905. Từ 1931, Las Vegas có nhiều sòng bạc (casinos) và được mệnh danh là Sin City.

Vào thời điểm cử hành Đại hội Thánh Mẫu kỷ niệm 160 Đức Mẹ hiện ra tại La Vang (1786-1958) có cầu Hiền lương và sông Bến Hải chia cắt hai miền Nam - Bắc. Cây cầu bắc ngang sơn hai màu, một nửa phía nam màu xanh và màu đỏ phía bắc. Ngày nay không còn vĩ tuyến 17 chia cắt đất nước. Thay vào đó là biển Thái Bình ngăn cách đông tây. Từ đôi bờ Thái Bình Dương, Đức Mẹ La Vang Las Vegas ấp ủ Hải Nhi và tình mẫu tử, một lòng yêu thương con cái nước Việt.

Chúng tôi có bài thơ để tặng Đền Thánh Đức Mẹ La Vang Las Vegas, cách riêng Cha Giám đốc Nguyễn Đức Trọng và nhà báo Phan Văn Sỹ, nhân kỷ niệm 10 năm thiết lập Đền Thánh :

*Đức Mẹ La Vang biển Thái Bình
Ngàn trùng cách biệt nghĩa trung trinh
Ngày xưa giữa núi rừng trùng điệp
Sự tích La Vang Đấng Nữ Trinh
Thánh địa La Vang miền đất hứa
Hành hương Thánh điện thiết tha xin
Ăn năn hối cải năng lần chuỗi
Đức Mẹ La Vang, Mẹ hiền linh.*

**Paris, ngày 13 tháng 7 năm 2010
Lê Đình Thông**

